

KANSALAIPOISTOJEN LIITTO Kol
MEDBORGARINSTITUTENS FÖRBUND MiF ry

LAUSUNTO

18.6.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia Luonnos hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
Viite VN/1985/2020, lausuntopyyntö 30.4.2020

Kansalaisopistojen liitto kannattaa oppivelvollisuuden laajentamista ja mallia nykyisten nivelvaiheen koulutusten yhdistämisestä yhdeksi joustavaksi koulutuskokonaisuudeksi. Ennen lain toimeenpanoa on varmistettava, että muutoksiin sitoudutaan pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti ja niihin varataan riittävä, oikein kohdistettu rahoitus.

On tärkeää kehittää Suomeen toimiva koulutusjärjestelmä, joka mahdollistaa toisen asteen tasoisen tutkinnon suorittamismahdollisuuden kaikille nivelvaiheen koulutuksia ja ohjausta kehittämällä. Osa nuorista tarvitsee selkeästi enemmän tukea, opetusta ja ohjausta niin peruskoulun viimeisten luokkien aikana kuin toisen asteen alussa. Tukemalla nuoren elämänhallintaa ja minäkuvan kehittymistä myös ammatillisten opintojen keskeyttämiseen pystytään vaikuttamaan. Yksilöllinen opintopolku ja riittävät tukitoimet varmistavat opintojen etenemisen ja tukevat tutkinnon suorittamista.

On myös tärkeää kohdella oppijoita joustavan perusopetuksen toiminnan ja peruskoulun jälkeen yksilöinä ja tarjota heille riittävästi tukea oman osaamisen kehittämiseen ja vahvuuksien löytämiseen. Nuorena tekee liian helposti lyhytnäköisiä ratkaisuja, joiden seurauksena jättäytyään koulutuksen ulkopuolelle. Osaamisen ennakointifoorumin vuoteen 2035 ulottuvan koulutustarpeen ennakoinnin mukaan tulevaisuuden osaamisvaatimukset uudelle työvoimalle ovat huomattavasti korkeammat kuin nykyiselle työvoimalle. Muuttuvan työelämän vaatimukset lisäävät merkittävästi myös oman osaamisen päivittämisen ja jatkuvan oppimisen tarvetta tulevina vuosina.

Ammatillisen koulutuksen reformin voimaantumisen jälkeen tutkinnon suorittaminen ei enää ole sidoksissa osaamisen hankkimistapaan. Kansalaisopistojen liitto pitää hyvänä, että esimerkiksi työpajat voivat toimia ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöinä niin tutkinnon ammatillisten kuin yhteistenkin osien osalta, kunhan yhteistyö on luotu koulutuksen järjestäjän kanssa. Työpajatoiminta ehkäisee opintojen keskeyttämistä, tukee koulutuksen läpäisyä ja vähentää koulupudokkuutta. Toisen asteen ulkopuolelle jäävät nykyään useimmin ne heikon taitotason omaavat nuoret, jotka kuitenkin hyötyisivät koulutukseen osallistumisesta eniten. Siksi on sosiaalisesti ja taloudellisesti perusteltua kehittää uusia toimintamalleja ja -tapoja vastata heidän koulutustarpeisiinsa.

Kansalaisopistojen liitto iloitsee siitä, että järjestämisluvan saaneiden koulutuksen järjestäjien lisäksi kunnat voisivat järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. Liiton mielestä on hienoa, että uudessa nivelvaiheen koulutuksessa otettaisiin käyttöön Opetushallituksen laatimat yhteiset koulutuksen perusteet ja koulutuksen osia voitaisiin suorittaa erilaisissa oppimisympäristöissä. Tutkintoon valmentavaa koulutusta pitää jatkossa tarjota erilaisille

kohderyhmille eli niin oppivelvollisille, aikuisopiskelijoille kuin maahanmuuttajataustaisillekin paikallisten tarpeiden mukaisesti. Liitto pitää esitettyssä mallissa erinomaisena myös sitä, että jokainen voisi siirtyä tutkintotavoitteisen koulutukseen heti kun kokee olevansa siihen valmis.

Koko Suomen kattava kansalaisopistojen verkosto on omalta osaltaan mielellään mukana toiminnassa, joka mahdollistaa oppivelvollisuuden laajentamisen paikallisten ja seudullisten tarpeiden mukaisesti yhteistyössä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa.

SANNASIRKKU AUTIO
Sannasirkku Autio
Puheenjohtaja

JAANA NUOTTANEN
Jaana Nuottanen
Toiminnanjohtaja